No. 1059. **DE TIJD.** 18[illegible]

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 11 OCTOBER.

AMSTERDAM, 10 October.

Gisteren zijn in de beide Kamers de geloofsbrieven der leden onderzocht. In de Eerste Kamer is alleen zwarigheid ontstaan omtrent de toelating der leden uit Noord Brabant. Daartegen waren twee adressen ingekomen: het eerste van de heeren H. A. Bijvoet en C. van Rijckevorsel, wier bezwaren tegen de wettigheid van de handelingen in de eerste zittingen der Provinciale Staten van Noord-Brabant wij onlangs hebben besproken. Het tweede van ingezetenen uit 's Bosch inhoudende genoegzaam dezelfde bezwaren. De commissie is van meening dat de Kamer over die klagten, als niet genoegzaam bewezen, moet heen stappen; maar zij vindt in de door twee leden ingebragte stukken aanleiding tot bedenking. Toen de heeren de Bruin en Verheij van den Boogaerd zijn gekozen, is telkens éene stem in blanco uitgebragt; zoodat aan die keus niet de meerderheid, maar slechts de helft der leden heeft deel genomen. De commissie stelt desniettemin de toelating voor. Doch op voorstel van den heer van Nispen van Pannerden wordt de behandeling der vraag of de leden van Noord-Brabant kunnen worden toegelaten, tot heden verdaagd.

In de Tweede Kamer heeft het onderzoek der geloofsbrieven slechts voor twee leden eenig bezwaar opgeleverd. De heer C. de Limpens, te Maastricht gekozen, had het wettig bewijs niet geleverd, dat hij Nederlander is. Zijne toelating wordt alzoo verdaagd tot dat dit bewijs zal zijn gegeven.

Omtrent de keus van den heer de Poorter uit 's Bosch was eene klagt ingekomen, dat in de gemeente Bokhoven noch oproepings-brieven, noch stembiljetten zijn ontvangen. Dat moet hebben veroorzaakt, dat van de 6 kiezers slechts één aan de stemming heeft deel genomen. Hadden nu de 5 overigen hunne stem op den heer F. van Ryckevorsel uitgebragt, dan zouden de stemmen hebben gestaakt. Tengevolge van dit bezwaar is de heer de Poorter voor als nog niet toegelaten, opdat hij door het inleveren van nieuwe bescheiden de wettigheid zijner keus zou kunnen bewijzen.

In de *Univers* van den 6en ll. vinden wij eene zeer opmerkelijke correspondentie uit Amsterdam, waarin in de eerste plaats de afgeloopene verkiezingen besproken worden, en zeer uitvoerig en naauwkeurig gekarakteriseerd wordt de rol te dier gelegenheid gespeeld door hen die, ondanks alle aangegane verbintenissen, aan de Katholijken hun aandeel in de publieke zaak geweigerd hebben, en waarin in de tweede plaats met vlugtige trekken de toestand geschetst wordt, in welken na den afloop, en eenigermate ten gevolge der verkiezingen, Nederland zich op dit oogenblik bevindt. Deze correspondentie is te uitvoerig en daarenboven zijn de in haar eerste gedeelte behandelde feiten te algemeen bekend, dan dat wij haar in haar geheel zouden kunnen wedergeven, hoe belangrijk het ook zijn moge te vernemen, op welke wijze onze zaken ter kennis komen van het Buitenland. Het ander gedeelte van deze correspondentie meenen wij echter niet stilzwijgend voorbij te mogen gaan; niet omdat de daarin ontwikkelde denkbeelden nieuw zouden zijn en niet door velen fluisterend bij hunne vrienden rondgedragen worden; maar omdat zij, voor zoo verre ons bekend is, nog niet in 't openbaar en met zoo veel geleidelijkheid tot heden ontwikkeld zijn, als in deze correspondentie geschiedt. Als eene echo van eenige der vele beschouwingen, welke tegenwoordig zoo al vernomen worden, verdient de door ons mede te deelen plaats uit de correspondentie van de *Univers* dan wel eenige opmerkzaamheid. Zij luidt aldus:

»Van het oogenblik af, dat de verblinding van den tijdgeest er in geslaagd is om het katholijk element in de kiesverrigtingen van al zijne kracht te berooven, en dat men de onvoorzigtigheid gehad heeft van af te zien van het evenwigt, 't welk datzelfde element ongetwijfeld zou hebben daargesteld tusschen de uiterste meeningen ten tijde van derzelver onvermijdelijken strijd, — van dat oogenblik af past het te onderzoeken, welk de staatkundige toestand is door de jongste verkiezingen ontstaan, en welke de gevolgen zijn, die daaruit kunnen voortspruiten.

»Het tegenwoordig ministerie, welks ultra-liberale meeningen maar al te zeer bekend zijn, kan voorzeker rekenen op de meerderheid, die de laatste verkiezingen hem in de Tweede Kamer hebben doen verkrijgen; maar niet alle ijverige en aan de zaak van het ministerie verkleefde afgevaardigden zijn herkozen, en de achteruitgaande partij, hetzij zij zich schare onder de banier Groen of onder de banier van Hall, is er in geslaagd der regering eene geduchte oppositie in de Kamer tegen te stellen. Die partij, welker getalsterkte van dag tot dag schijnt toe te nemen, heeft nog meer gedaan; met behulp der verkiezingen heeft zij in de Provinciale Staten een groot aantal leden doen zitting nemen, die aan het ministerie Thorbecke openlijk vijandig zijn.

»Wat zal er van dien minister worden, op wien de moeijelijke taak rust van organieke wetten voor te dragen over de moeijelijkste en neteligste vraagstukken, zoo als b. v. over het openbaar onderwijs, de armverzorging en het regt van vereeniging? Wat zal er van hem worden, vragen wij, tegen over die beide fractien der oppositie, welke in de Kamer en in de Provinciale Staten zitting hebben?

»Die beide fractien weten immers, dat er zich in 's vijands kamp (in 't ministerie) bevinden, die 't met haar eens zijn; dat zich aan hare zijde scharen alle ambtenaren, der regering, wien, daar zij hunne posten behouden hebben, eene goede herinnering is bijgebleven van het stelsel des behouds onder het bestuur, waarbij zij zich zoo wel bevonden, en die niets te vreezen hadden voor den onrustbarenden geest van nieuwigheid-zoeking; zij weten immers dat een groot deel der openbare meening zich van dag tot dag vijandiger toont aan de ultra-liberale denkbeelden, en dat aan dien geest van vijandschap bovendien wordt voedsel gegeven door den haat, dien predikanten en schoolonderwijzers het ministerie Thorbecke toedragen? Zij weten immers ook dat zij kunnen steunen op den onwil des konings, die, door de omstandigheden gedwongen, op het einde van 1849 er slechts in heeft toegestemd het ministerie Thorbecke aan te nemen, in de hoop dat het al zeer spoedig zou afgesleten worden door de gestadige wrijving der talooze moeijelijkheden, die op behendige wijze van alle kanten worden opgeworpen? Wanneer men zich door zulk eene hulp gerugsteund ziet, dan zijn de slagen die men toebrengt, des te treffender, en mag men van dit oogenblik af, reeds voorzien dat het ministerie Thorbecke, bij den eersten een weinig hard aankomenden schok zal vallen, in weerwil van de meerderheid, die de ultra liberale kiezers hem in de Kamer verzekerd hebben.

»Alsdan zou men echter noodwendig in een ander uiterste vervallen, vermits men geen tegenwigt in de schaal zou kunnen leggen om het evenwigt te behouden. Want op een ultra-liberaal ministerie zou alsdan een bestuur volgen tot de achteruitgaande meening behoorende, fanatiek en protestantsch, hetwelk reeds van den beginne af zou staan tegenover eene Kamer, welker meerderheid daaraan geheel en al vijandig zijn zou. Uit dezen staat van zaken zou noodwendig voortvloeijen een negatieve toestand gelijk aan dien, welke de zitting der Wetgevende Vergadering kenmerkte onder het ministerie de Kempenaer, onder wien niets tot afdoening kwam. Men zou ongetwijfeld gemakkelijk uit dien toestand kunnen geraken door de Kamers te ontbinden, maar wanneer men dan de veronderstelling aanneemt, dat uit nieuwe verkiezingen een nog meer vrijzinnige Kamer geboren werd, en dat de Koning niet wilde afzien van zijn tegenwerkend ministerie — hetwelk beide evenzeer mogelijk is, ten gevolge van de tegenwoordige stemming der gemoederen — dan zal men zich gemakkelijk een denkbeeld kunnen vormen van de conflikten, die dan tusschen de beide magten zullen oprijzen, en van de hitte van den strijd tusschen die Protestanten, welke den onbepaalden vooruitgang willen en die Protestanten, welke thans reeds, de grondwet van 1848 loochenende, openlijk in hunne dagbladen verklaren, dat zij willen terugkeeren tot den staat van zaken, waarin zich de Vereenigde Provincien bevonden vóór 1798. Men mag zich alzoo afvragen wat er, te midden van al die beroeringen, van het land zou worden, en of het zich met vrucht zou kunnen bezig houden met zijne ware belangen?

»Al deze op de bestaande feiten berustende en vast niet uit de lucht gegrepene beschouwingen, billijken ten allerzeerste het besluit, waartoe de Katholijken schijnen gekomen te zijn, het besluit namelijk, van — in het vooruitzigt van een staat van zaken, welks verwezenlijking hun maar al te zeer mogelijk toeschijnt, terwijl zij door de verblindheid der partijen tot eene volslagen uitsluiting als staatsburgers gedoemd zijn — met kalmte, en eensgezindheid zich al meer en meer als eene onzijdige partij aaneen te sluiten. Zij schijnen zich te willen versterken in hunne kracht van stilstand *(force d'inertie)*, welke kracht zij zullen laten gelden, welk ook het ministerie zij, òf progressistisch òf reactionnair. Ofschoon zich bedaard bepalende tot deze afwachtende staatkunde, weten Neêrlands Katholijken dat men *een millioen en tweemaal honderd duizend* Katholijken, in een koningrijk van drie millioen inwoners, niet ongestraft berooft van elk aandeel in het bestuur der zaken; dat de tyrannieke meeningen nimmer langen tijd geregeerd hebben, en dat men hunnen invloed en hunne medewerking zal komen inroepen op den dag dat men er ernstig aan denken zal zijn, het constitutioneele gebouw op de grondslagen van billijkheid en waarheid op te trekken."

De *Arnhemsche Courant* van heden, sprekende over de troonrede is vrij opregt. »De troonrede" zoo zegt zij, »is", naar mate van het oogpunt waaruit men een dergelijk stuk beschouwt, belangrijk en onbelangrijk te noemen. Als programma, als politiek manifest, is deze troonrede zeer onbeduidend: Daarentegen als beknopt overzigt van den staat des lands . . . is zij een belangrijk stuk." Dit is zeer wel. Als onze Arnhemsche zuster zich nu slechts gelieft te herinneren, dat voor dezen eene troonrede, die als politiek manifest onbeduidend was, in haar oog zeer verwerpelijk en den ministers eene schande was — dan hebben wij met haar schrijven volkomen vrede.

Wij ontleenen het volgende aan de *Catholijke Nederlandsche Stemmen*:

„Hoe „de Nederlander" zich uit eene vreesselijke verknijping tracht te redden.

»Wij zijn, uit overtuiging en met ijver bestrijders »van hetgeen *de Kerk van Rome* tegenover de *Hervorming* karakteriseert; maar *sommige der aangehaalde »uitdrukkingen zouden ook wij liever in de Nederlander »niet hebben gezien.*" — Dit zegt (geef wel acht!) de Redactie van *de Nederlander* zelve, in antwoord op eene zéér gepaste teregtwijzing, haar door de Redactie van *de Tijd* (*N. Holl. Courant*) toegediend, toen, onder de Rubriek »*Ingezonden Stukken*", een Opstel in *de Nederlander* (Nr. 70 van den 19 September ll) voorkwam, dat gewaagde van het onwenschelijke eener keuze tot Leden der Vertegenwoordiging van CATHOLIJKEN, *die onder den dwang der* PRIESTERHEERSCHAPPIJ *staan*, of zich tot *blinde werktuigen in de handen hunner Geestelijken* zouden laten gebruiken; gelijk mede van zulken, die de MISDADIGE BEDOELINGEN eener *heerschzuchtige Geestelijkheid* in de hand werken, en aldus medearbeiden aan de optrekking van een gebouw, welks voltooijing onmiskenbaar den *ondergang van ons dierbaar Vaderland* zou meebrengen.

»Dat een en ander is nog al tamelijk verstaanbaar, doch ook tegelijk hoogst ongepast, ja uiterst beleedigend tevens voor de *Catholijke Geestelijkheid* in *Nederland*, een Korps van mannen, uitmuntende door deugd en de edelste hoedanigheden óók als *Burgers* van den Staat, mannen, die bij elke gepaste gelegenheid blijken geven van de krachtdadigste medewerking aan het groot maatschappelijk belang, en — wij weten het zeer van nabij — die niet den minsten invloed hebben willen oefenen op de nu afgeloopen Verkiezingen voor 's Lands Vertegenwoordiging, dewijl zij vreemd *moeten* blijven aan alle partijdrijven, een kwaad onafscheidelijk van het konsti-

utionele Verkiezingswerk. — En zie, die stille nuttige burgers, wier roeping het is, de Eere Gods in den Hooge te bevorderen, en Vrede te verbreiden op aarde, zij, die deze roeping verstaan en vervullen, zonder smet of blaam, zien zich hier door een Correspondent van *de Nederlander* aangeduid als *heerschzuchtigen*, die *misdadige bedoelingen* koesteren, waarvan, indien zij gelukten, de ONDERGANG VAN 'T VADERLAND het heilloos gevolg zou zijn!

»Wij vragen, op onze beurt, *de Nederlander*, in naam van de zoo noodige Eensgezindheid in den Lande, hier plegtig af: is het edel, *zulke* »Correspondenten artikelen" op te nemen en onder het publiek te verspreiden? — En, wanneer men nu eenmaal dat kwaad, die vuilaardige boosheid gepleegd heeft, is het dan genoeg, om er zich af te willen maken met te zeggen: »*Niets is zoo bezwaarlijk, ook in eene Courant, als* HOMOGENITEIT," — en, op grond daarvan, dan te verzoeken, dat men het karakter van *de Nederlander* enkel en uitsluitend gelieve te beoordeelen, naar de zoogenaamde *Leid* (*leading*-) Artikelen, die in de eerste kolom voorop staan, onder bijvoeging, *Nota bene*, dat men *sommige* (?) uitdrukkingen (hierboven aangeduid) ook liever *in de Nederlander* NIET gezien had, als *niet* behoorende tot den aard en den toon zijner polemiek.

»Men verbeelde zich eene Opentafelhouder, die zijnen gasten, behalve een paar goede hoofdschotels, eene menigte aangebrande en bedorven vleesch- en vischporties voorzet, en als men, de neus er digt bijhoudende, begint te klagen, dat zulke slechte kost op den disch is gebragt, er zich van af tracht te maken met de *naive* verklaring: »*ja, ik ook zou dat tuig liever niet op tafel hebben gezien!*" — In de daad, als zulk een kok zijn goeden roep en, van lieverlede, al zijne klanten verliest, dan behoeft toch wel niemand van gezond verstand zich daarover te verwonderen."

Wij nemen deze gelegenheid te baat, om de *Catholijke Nederlandsche Stemmen* aan onze lezers aan te bevelen. Zij zullen daarin vinden eene degelijke en smakelijke leectuur, zeer verscheiden en onderhoudend, en dikwerf leerzaam.

Het besluit der Provinciale Staten van Gelderland, nopens de niet-toelating der verkozen leden Th. van den Gheyn en Th. baron van Scherpenzeel Heusch, uit Nijmegen, en Th. Voss, uit Wychen, wordt te Nijmegen zeer verschillend beoordeeld, vooral nadat, bij het onverklaarbaar verzwijgen der omstandigheden door de *Arnhemsche Courant*, het nieuwe *Nijmeegsche Dagblad* de zaak in het helderst licht heeft gesteld. Men komt vrij algemeen daarin overeen, dat de toelating van zekeren heer W. van Dietshuizen, die in hetzelfde geval verkeerde als de genoemde drie verkozenen, voor het minst den stempel draagt van inconsequentie. Met belangstelling ziet men dan ook den uitslag te gemoet van het protest, door den heer van den Gheyn aan den commissaris des Konings in deze provincie ingediend. (*N.R.C.*)

De herstemming voor een lid van de Provinciale Staten van Noord-Holland in het vierde hoofd-distrikt Amsterdam, tusschen de heeren Mr. W. D. Cramer en S. Cool, zal op Maandag 14 Oct. plaats hebben.

In den avond van 7 dezer hield het kiescollegie *de Unie* te Utrecht eene vergadering, waarvan het doel was, het stellen van een kandidaat als lid der Provinciale Staten, in plaats van den heer Mr W. E. Ram, die voor de benoeming bedankt heeft. Uit het gros is tot kandidaat benoemd de heer Mr. J. J. Nahuis; vooraf is tot lid van het bureau *de Unie* gekozen de heer Mr. H. Waller, in plaats van den heer J. J. van Leeuwen, die bedankt had.

Benoeming voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

In Gelderland is gisteren, in plaats van den heer van Heeckeren van Enghuizen, verkozen Mr. C. C. VAN LITH DE JEUDE, oud-lid der Kamer.

Herstemming voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Distrikt *Arnhem*. — Bij herstemming zijn gisteren verkozen de heeren: W. Baron VAN LIJNDEN met 968 stemmen en Æ. Baron MACKAY met 884 stemmen. De heer P. C. G. Guyot had 686 en de heer G. J. C. Schneither 631 stemmen op zich vereenigd.

Instructie voor den Commissaris des Konings in elke Provincie.

„Art 1. Alvorens zijne betrekkingen te aanvaarden, wordt door Onzen commissaris in Onze handen, op de wijze zijner godsdienstige gezindheid, de volgende eed of belofte afgelegd.

„Ik zweer (beloof) trouw aan den Koning en onderwerping „aan de Grondwet en de wetten des Rijks.

„Ik zweer (beloof) dat ik alle de pligten, die de wet en de „door den Koning vastgestelde instructie aan mijn ambt ver„binden, eerlijk en vlijtig zal vervullen.

„Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!" („Dat beloof ik!")

Hij wordt hiertoe niet toegelaten, dan na den in art. 83 der Grondwet bedoelden eed (verklaring en belofte) van zuivering te hebben afgelegd.

„Art. 2. Hij heeft, behalve hetgeen te zijnen opzigte in de provinciale wet is bepaald, of hem bij andere wetten, reglementen en verordeningen is opgedragen, de voorschriften, in de volgende artikelen vervat, in acht te nemen.

„Art. 3. Hij bezoekt jaarlijks een deel der provincie en rigt zijne rondreizen zoo in, dat in de vier jaren elke gemeente der provincie ten minste eens door hem bezocht worde.

Hij ontvangt in elke gemeente den voorzitter van den raad, onderzoekt naar alles, wat het beheer en de belangen der gemeente aangaat; en hoort elk, die hem daarover wenscht te spreken.

„Art. 4. Hij geeft, ten minste veertien dagen alvorens zijne rondreis te beginnen, daarvan kennis aan den minister van Binnenlandsche Zaken.

„Art. 5. Hij doet van het door hem op zijne rondreis bevondene, binnen vier weken na den afloop daarvan, verslag aan Gedeputeerde Staten en aan het departement van Binnenlandsche Zaken.

„Art. 6. Hij zendt, binnen de drie eerste maanden van elk jaar, aan het departement van Binnenlandsche Zaken een algemeen beoordeelend verslag van het bestuur der provincie gedurende het vorige jaar.

„Art. 7. Over alle zaken, de provincie betreffende, dient hij van berigt en raad aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, wien hij insgelijks zijne inzigten omtrent de verbeteringen die hij in het provinciaal bestuur noodig en omtrent hetgeen hij verder in het belang der provincie acht, mededeelt.

Hij dient ook aan de hoofden der overige departementen van algemeen bestuur van berigt en raad, wanneer zij hem daartoe aanschrijven.

„Art. 8. Wanneer de betrekking van voorzitter van den raad eener gemeente der provincie, of een ander ter Onzer benoeming staand gemeente-ambt openvalt, zendt Onze commissaris, binnen vier weken na dat openvallen, eene aanbevelingslijst van twee of meer personen, die hij ter vervulling der betrekking geschikt acht, met opgave der redenen, aan den Minister van Binnenlandsche Zaken.

„Art. 9. Hij geeft dezen staatsdienaar terstond berigt, wanneer hij, volgens art. 32 der provinciale wet, heeft gemeend de uitvoering van een besluit der Staten of Gedeputeerde Staten te moeten weigeren.

„Hij doet dat insgelijks zoodra hij van eene in de provincie voorgevallene belangrijke gebeurtenis of gepleegde uitstekende daad kennis krijgt.

„Art. 10. Hij zorgt voor de spoedige en geregelde behandeling der zaken op de provinciale griffie, dat de alleen aan hem gerigte stukken afzonderlijk bewaard, en dat daarvan bijzondere registers gehouden worden.

„Art. 11. Hij zorgt, dat op de provinciale griffie geene leges worden geheven, dan die bij wettige verordeningen zijn toegestaan.

„Art 12. Hij ziet toe op de ambtsbetrachting van alle in de provincie aanwezige burgerlijke, onder de bevelen van eenig departement van algemeen bestuur staande rijks-ambtenaren en bedienden, en geeft, zoodra hij daarin verkeerde handelingen ontdekt, daarvan kennis aan het departement, waaronder die ambtenaren of bedienden behooren.

„Art. 13. De in het vorige artikel bedoelde ambtenaren en de bevelhebbers van het in de provincie in bezetting liggende krijgsvolk zijn verpligt hem de inlichtingen en berigten te geven, die hij, in zijne betrekking, van hen vraagt.

„Hij brengt, zoo zij weigeren die te geven, zulks ter kennis van het departement van algemeen bestuur, waaronder zij behooren.

„Art. 14. Hij zorgt voor de handhaving der openbare orde binnen de provincie.

„Hij is bevoegd, de daartoe noodige bevelen te geven aan de bevelhebbers van de in de provincie aanwezige maréchaussée en schutterijen.

„Bevelen aan eene schutterij worden door hem niet gegeven, dan in overleg, zooveel mogelijk, met het bestuur der gemeente waartoe zij behoort.

„Art. 15. Hij is, indien onrust of oproer ontstaat, bevoegd, de in de provincie in bezetting liggende krijgsmagt ter handhaving der orde op te vorderen.

Hij doet die opvordering, geschreven en door hem onderteekend, aan de hoogste krijgsoverheid, in de provincie aanwezig.

Des noods kan hij die opvordering ook doen aan den bevelhebber, die op de plaats zelve met de dadelijke uitvoering zou worden belast. In dit laatste geval geeft hij echter hiervan aan de gemelde hoogste krijgsoverheid onverwijld kennis.

De bevelhebbers der krijgsmagt zijn verpligt aan de bedoelde vordering te voldoen.

Onze Commissaris zendt terstond afschriften van zijne vordering aan de Ministers van Binnenlandsche Zaken, van Justitie en van Oorlog.

„Art. 16. De bevelen, die Wij, of de hoofden der departementen van algemeen bestuur noodig achten hem te geven, worden stiptelijk door hem nageleefd.

„Art. 17. Hij heeft, binnen de provincie, rang boven alle aldaar aanwezige burgerlijke ambtenaren en officieren bij de zee- of landmagt, zooverre te dien aanzien geene uitzondering door Ons is bepaald.

„Art. 18. Hij mag, met zijn ambt, geenerlei provinciale of plaatselijke bediening, noch eenige betrekking bij een in de provincie gelegen waterschap, te gelijk bekleeden.

„Art. 19. Hij behoeft verlof van den Minister van Binnenlandsche Zaken, om langer dan twee maal 24 uren, van Ons, en langer dan 14 dagen, buiten de provincie zich op te houden.

„Art. 20. Hij geeft, wanneer hij verlof vraagt, den persoon op, die hem, ter tijdelijke waarneming van zijn ambt, gedurende zijne afwezigheid geschikt voorkomt.

„Art. 21. Hij gebruikt, bij het verzenden der stukken, die hij, buiten medewerking der Staten of Gedeputeerde Staten, behandelt, als zegel, het rijks-wapen, met het randschrift: „Commissaris des Konings in . . . ."

„Art. 22. De aan den commissaris des Konings in elke provincie gegevene voorschriften, omtrent bijzondere onderwerpen, blijven van kracht, zooverre zij niet strijden met deze instructie of de bestaande wetten."

Aan de *N. R. C.* wordt uit Oirschot geschreven:

»Een brief alhier op de post gedaan door den afzender zelf, den 26 September jl., ten negen ure des morgens, is te 's Hertogenbosch eerst bezorgd den 27 derzelde maand, des morgens ten half twaalf ure. Moet men dit als eene verbetering der nieuwe postwet beschouwen, daar de afstand nog geen vijf uren is?

»Met genoegen heeft men vernomen, dat de heer Mr. A. J. H. van Baar, advokaat alhier en lid der provinciale Staten van Noordbrabant, een schriftelijk voorstel bij die vergadering heeft ingediend, ter bekoming van eenen zoo noodigen provincialen weg, van Eindhoven over Oirschot naar Tilburg. Wij hopen, dat dit met den besten uitslag mag worden bekroond en deze vijf uren afstand, daar er van Tilburg tot 's konings Hoeven al is gestraat, spoedig gemakkelijker zal zijn te passeren, en een einde gemaakt zal worden aan de aanhoudende klagten van reizigers, die, vooral des winters, hierin zeer groote moeijelijkheden ondervinden."

AMERSFOORT, 8 Oct. Op Vrijdag jl. is met eene meer dan volstrekte meerderheid van stemmen door de kiezers tot lid van den stedelijken raad alhier gekozen, de heer Hendrik Willem van Werkhoven, Mr. in de beide regten en notaris alhier.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Woensdag, 9 October.

In de zitting van heden hebben de commissiën, belast met het onderzoek der geloofsbrieven van de leden, hare verslagen uitgebragt, waarvan de uitslag is geweest, dat al de leden zijn toegelaten, behalve de heeren de Limpens en de Poorter, die nadere opgaven en bescheiden kunnen inzenden, welke, wat den heer Limpens aangaat, vooral ten doel moeten hebben aan te toonen, dat hij Nederlander is.

Daarna wordt er overgegaan tot het opmaken van eene lijst van drie kandidaten tot het voorzitterschap van de Kamer; stemopnemers de heeren de Man, van Eck, van Hoëvell en Wetman.

De uitslag der stemming is als volgt:

I. *Eerste kandidaat*, eerste stemming, 58 stemmen, de heeren Duymaer van Twist 23, Wichers 22.

Tweede stemming, 59 stemmen, de heeren Wichers 25, Duymaer van Twist 32, zoodat de heer Mr. *A. J. Duymaer van Twist* de volstrekte meerderheid heeft bekomen en als *eerste* kandidaat op de lijst wordt geplaatst.

II. *Tweede Kandidaat*, eenige stemming, 59 stemmen, waarbij de heer Mr. *B. Wichers* de volstrekte meerderheid heeft verkregen en tot *tweede* kandidaat werd geproclameerd.

III. *Derde Kandidaat*, eerste stemming, 59 stemmen, de heeren: van Goltstein 16, en L. D. Storm 20.

Tweede stemming, 59 stemmen, de heeren: van Goltstein 27, en L. D. Storm 23.

Derde stemming, 59 stemmen, de heeren: van Goltstein 28, en L. D. Storm 27.

Vierde stemming, 59 stemmen, de heeren: van Goltstein 29, en L. D. Storm 29. Thans wordt de heer Mr. *L. D. Storm* bij het lot tot *derden* kandidaat geproclameerd.

De opgemaakte lijst van kandidaten zal aan den Koning worden aangeboden door eene commissie, bestaande, behalve uit de heeren stemopnemers, uit de heeren Storm van 's Gravesande, Schooneveld, Reinders en Huguenin.

Daarna is de vergadering gescheiden.

EERSTE KAMER.

Zitting van Woensdag 9 October.

In de zitting van heden hebben de verschillende commissiën, belast geweest met het onderzoek der geloofsbrieven, verslag uitgebragt. De leden, afgevaardigd uit de provinciën Gelderland, Zuid-Holland, Noord-Holland, Zeeland, Utrecht, Friesland, Overijssel en Limburg zijn allen toegelaten.

De toelating van den heer Tonckens uit Drenthe wordt vooreerst uitgesteld, omdat die heer niet heeft overlegd de provinciale lijst der hoogst aangeslagenen in de directe belasting.

Over de toelating der afgevaardigden uit Noord-Brabant is de discussie uitgesteld tot morgen ochtend.

Vervolgens zijn in deze zitting de afdeelingen getrokken, en de voorzitters, onder-voorzitters en leden van de commissie voor het adres gekozen. De uitslag is als volgt:

Voorzitters de heeren: 1ste afd. *van Meurs*, 2de afd. *Cost Jordens*, 3de afd. *van Beeck Vollenhoven*, 4de afd. *Philipse*.

Onder-Voorzitters: 1ste afd. *v. d. Lek de Clercq*, 2de afd. *van Swinderen*, 3de afd. *Boxman*, 4de afd. *Borski*.

Commissie voor de adressen: 1ste afd. *v. d. Lek de Clercq*, 2de afd. *Cost Jordens*, 3de afd. *van Nispen*, 4de afd *de Brauw*.

De zitting is gescheiden tot morgen ochtend ten 11 ure.

Zitting van Donderdag 10 October.

In de zitting van heden zijn, na eenige beraadslagingen, en nadat ook de Minister van Binnenlandsche Zaken het woord gevoerd had, *alle* leden van de Eerste Kamer, uit Noord-Brabant afgevaardigd, als zoodanig toegelaten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 Oct. Er zijn nog geen nadere bijzonderheden bekend van de gisteren gehoudene buitengewone vergadering der permanente commissie. Zooveel zou echter blijken, dat men tamelijk wel genoegen heeft genomen met de ophelderingen door den minister van oorlog gegeven. Dit heeft dan ook op de fonds noteeringen ter beurze gunstig gewerkt.

— De Montagnards zijn weder druk in den weer met het houden van bijeenkomsten. Te Macon hebben zij o. a. eene vergadering belegd, waarbij de bloem der demagogen tegenwoordig was. Evenwel zegt men, dat bij die gelegenheid een treurig tafereel is opgehangen van den toestand, waarin zich thans de democratie en het socialisme overal bevinden.

— Volgens de *Evénement* hebben vele leden der Vergadering besloten na het openen der zitting een voorstel te doen tot aanvulling van art. 50 der constitutie met de volgende paragraaf:

„De President der Republiek zal geene militaire uniform mogen dragen. Hij zal onder geen voorwendsel hoe ook genaamd, over de openbare magt mogen gebieden; hij zal geene wapenschouwingen mogen houden, en niet plegtig tegenwoordig mogen zijn bij militaire manœuvres en wapenoefeningen.

— De koning van Napels heeft den President der Republiek benoemd tot grootkruis der orde van den H. Ferdinand.

— Bisson, gerant van het blad *le Peuple de* 1850, benevens Favre, de schrijver van een artikel in hetzelve, zijn beiden veroordeeld tot 6000 francs boete en drie jaren gevangenisstraf.

— De bekende baron Richemont, die zich Dauphin van Frankrijk noemt, doch eigenlijk niemand anders is dan Louis Perrin van Lagnieu, wonende in de straat Bourbon, bevindt zich thans te Lyon. Ondanks de rampen zijner familie, ziet de baron er zeer welvarend uit en is vrij opgeruimd.

MADRID, 8 October. Het laat zich voorzien, dat de aanstaande zitting der Cortes zeer belangrijk zal zijn. Het budget, de regeling der schuld, het organiseren van openbare werken, het aanleggen van meerdere communicatiewegen, eene herziening der tarieven, enz., zullen daarin besproken worden. Men zegt, dat de ministerieele meerderheid in de Cortes zeer aanzienlijk is; hiervan belooft men zich veel goeds voor het land.

ENGELAND.

LONDEN, 8 October. In de laatste dagen hebben geweldige stormen te Nottingham veel schade aangerigt; door de nederstortende schoorsteen eener fabriek is een gebouw verbrijzeld en werden 12 personen onder het puin bedolven.

— De *Prince Albert* (een der schepen, die zich met het opsporen van sir John-Franklin heeft bezig gehouden), is uit de Poolstreken te Aberdeen teruggekomen. Uit de medegebragte berigten kan men opmaken, dat de zoo sterk nagespoorde expeditie nog niet zeer lang geleden in de thans onderzochte wateren geweest is; maar men verkeert volstrekt in het onzekere over het geen er later van geworden is. Men wacht nu verdere berigten met de *Assistance*, die naar kaap Hotham gestevend is.

De volgende schepen zijn voornemens bij het Melville-eiland te overwinteren: *Assistance*, kapt. Ommanney; *Intrepid*, kapt. Cator; *Lady Franklin* en *Sophia*, beide onder bevel van kapt. Penny; alsmede de Amerikaansche schepen *Advance* en *Resace*.

De *Prince Albert* ligt te Aberdeen op instructien van lady Franklin te wachten.

— Den 16 Augustus ll. heeft een Engelsch oorlogschip drie Braziliaansche slavenhalers genomen, die meer dan 700 slaven aan boord hadden.

— Het congres der Vereenigde Staten heeft de wet van reciprociteit met Canada aangenomen, waarbij de regering der Unie gemagtigd wordt om de schepen uit de Engelsche kolonien van Noord-Amerika vrijelijk te laten laden en lossen in de havens der Vereenigde Staten, op voorwaarde van reciprociteit.

De senaat heeft zonder amendementen de wet tot het verleenen van eene schadevergoeding aan den Staat Nieuw-Mexico, wegens een bij Texas getrokken distrikt, aangenomen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 9 Oct. De *Kasseler Ztg.* berigt uit Hanau 7 Oct., dat de overste-luitenant Hillebrand en kapt. Finke dien morgen naar Kassel zijn teruggekeerd. De deputatie van het opperste hof van appel had dien dag eindelijk eene audientie gehad bij den keurvorst, doch, gelijk te voorzien was, haar doel niet bereikt. De keurvorst beweerde eenvoudig, dat hij van zijne magt geen gedeeltelijken afstand konde doen. Toen de deputatie daartegen inbragt, dat zulks volstrekt hare bedoeling niet was, en dat zij slechts verlangde de wet te handhaven, viel de keurvorst haar in de rede met de woorden: Bij zulke eene uitlegging der wetten zouden immers de staatsdienaars bevelen, en de vorst zou moeten gehoorzamen.

— Men meldt uit Kassel 7 Oct 's avonds 5 ure: De deputatie van het opperste hof van appel en van het officierenkorps is voor weinige uren van Wilhelmsbad terug gekeerd. De keurvorst had dezelve ontvangen, doch niets beloofd; maar gezegd dat men zijn antwoord te Kassel zoude vernemen. Deze schrede kan men dus als mislukt beschouwen. Het berigt der vrijlating van den redacteur der *N. H. Ztg.* Oetker was ongegrond. Het oppergeregtshof had wel zijne vrijlating bevolen, doch het militair gezag had daaraan niet voldaan.

— De *Kasseler Ztg.* weerspreekt het berigt, dat kapt. Hillebrand door den opperbevelhebber naar Wilhelmsbad was gezonden om instructien te halen, alsmede dat van Haynau zijn eerewoord zou gegeven hebben om de maatregelen ter uitvoering van den staat van beleg te schorsen. Het is ook onjuist dat aan zijne bevelen gehoorzaamheid zoude geweigerd zijn. Het is alleen waar dat enkele stafofficieren den eed op hun vaandel gezworen niet wel met den eed op de grondwet meenen te kunnen overeenbrengen.

— Het congres der 300 taalgeleerden, schoolmeesters enz. heeft bij monde van Grimm de plegtige verklaring afgelegd, dat de Sleeswijksche kwestie de regtvaardige, heilige, onverbrekelijke zaak van gansch Duitschland is! Wat zou dit congres wel zeggen, wanneer de Bondsdag eens besliste dat de twijfelingen omtrent Grimm's leer der klankverscheidenheden gegrond waren?

— Men schrijft uit Hamburg, 7 Oct. Van het tooneel des oorlogs is nog niets naders vernomen.

In de landsvergadering te Kiel is besloten het leger met 10,000 man te versterken, door wervingen in het land en in het buitenland.

— Men schrijft uit Frankfort, 8 Oct. De Koning van Wurtemberg is gisteren avond hier aangekomen, om zijne dochter, de Koningin der Nederlanden, te ontmoeten.

— De Wurtembergsche landsvergadering heeft tot de uitbetaling der aan Sleeswijk-Holstein verschuldigde gelden besloten.

— Te Darmstadt is 5 October eene ordonnantie verschenen, houdende nieuwe en zeer strenge bepalingen tegen de drukpers-delicten.

— Een gedeelte der Pruissische troepen zal uit het Groothertogdom Baden teruggetrokken worden. Ook worden van daar vele soldaten met verlof naar huis gezonden. Zulks schijnt geene oorlogszuchtige plannen van de zijde der Pruissische regering aan te duiden.

— Nog niet lang geleden, leest men in de *Deutsche Volkshalle*, is het geval gebeurd dat een bekwaam geestelijke uit het diocees Trier, die om als godsdienstleeraar aan eene inrigting van onderwijs geplaatst te worden, te Bonn een afgedwongen staatsexamen aflegde, doorgevallen is. Het examen liep over de Flora van Noord-Amerika.

BERLIJN, 8 Oct. De *N. Pr. Ztg.* verklaart hare personele polemiek tegen den minister v. Radowitz thans te willen staken, om zelfs den schijn te vermijden, dat zij in de tegenwoordige hagchelijke krisis aan de regering zwarigheden zou berokkenen. Zij wil vooral eerst de, gelijk zij hoopt met hare wenschen overeenstemmende ontwikkeling der regerings-politiek afwachten. Wij verheugen ons in dit besluit van de *N. Pr. Ztg.* want niets ontaardt gemakkelijker dan eene personele oppositie, en het is, vooral in zulk eenen tijd, al treurig genoeg, als men tot eene zakelijke oppositie gedwongen is.

ITALIE.

Volgens brieven uit Rome, is den 30 September het reeds eenigen tijd verwachte geheim Consistorie gehouden. Na eene korte Allocutie, heeft Z. H. de volgende benoemingen gedaan, als: Mgr. J. Cosenza tot aartsbisschop van Capua; Mgr. Regnier tot aartsbisschop van Kamerrijk; Mgr. Ad. Bartakovics tot aartsbisschop van Agria (Hongarije); Mgr. L. de la Garza tot aartsbisschop van Mexiko; Mgr. E. Taccone tot aartsbisschop van Teramo; voorts tot bisschop van Brescia in Lombardije, de Hoog Eerw. Verzeri; tot bisschop van Treviso, den Hoog Eerw. A. Farina; tot bisschop van Angoulême, den Eerw. Cousseau; tot bisschop van Rosnarie (Hongarije), den Hoogw. Kollarcsik; tot bisschop van Scepusio, den Hoogw. Zaboïsky Th. Dr.; tot bisschop van Hildesheim (Hanover), den Hoogw. Od. J. Wedekin; tot bisschop van Sebasta, *in partibus infidelium*, den Hoogw. Dekowski, vic.-gen. van Culm.

Vervolgens heeft Z. H. benoemd tot Kardinalen:

Van de orde der *Priesters*: Mgr. Raphaël Fornari, apostol. nuntius in Frankrijk, *in petto* gehouden in het geheim consistorie van 21 December 1846; Mgr. P. T. D. d'Astros, aartsbisschop van Toulouse; Mgr. J. J. Bonnel y Orbe, aartsbisschop van Toledo; Mgr. A. C. Cosenza, aartsbisschop van Capua; Mgr. J. M. A. C. Matthieu, aartsbisschop van Besançon; Mgr. J. J. Romo, aartsbisschop van Sevilla; Mgr. Th. Gousset, aartsbisschop van Reims; Mgr. J. G. von Semeran-Beckh, aartsbisschop van Olmutz; Mgr. J. von Geissel, aartsbisschop van Keulen; Mgr. P. P. de Figueredo de Cunha e Mello, aartsbisschop van Braga (Portugal); Mgr. N. Wiseman, aartsbisschop van Westminster (Londen); Mgr. J. Pecci, bisschop van Gubbio; Mgr. von Diepenbrock, bisschop van Breslau.

Van de orde der *Diakens*: Mgr. R. Roberti, auditeur gen. der apostolische Kamer.

Z. Em. de kardinaal Wiseman, is alzoo benoemd tot aartsbisschop van Westminster in Engeland, welke aartsbisschoppelijke kerk onlangs is opgerigt. Hieruit maakt men op, dat de overige apostolische vicariaten in Engeland insgelijks tot aartsbisdommen en bisdommen zullen verheven worden. Z. Em. de kardinaal Wiseman zal spoedig bezit nemen van zijnen zetel.

Tot de onderscheiding om met het H. Pallium te worden bekleed zijn aanvragen geschied ten gunste van Mgrs. de aartsbisschoppen van Kamerijk, Agria en Mexiko; alsmede voor Mgr. Smith, aartsbisschop op op Trininad; Mgr. Hugues, aartsbisschop van New-York; Mgr. Blanc, aartsbisschop van Nieuw Orleans, en Mgr. J. B. Parcell, aartsbisschop van Cincinnati.

Mgr. Garribaldi is benoemd tot nuntius in Frankrijk, ter vervanging van Z. Em. den kardinaal Fornari; Mgr. Ferrieri vervangt Mgr. Garribaldi als nuntius te Napels.

Men leest in de *Augsb. Allgemeine Zeitung* betreffende de veroordeeling des Aartsbisschops van Turijn, het volgende:

»De uitslag van het regtsgeding tegen Mgr. Franzoni is met Italiaansche sluwheid voorbereid. Hij zat gevangen omdat hij zich verzet had tegen de wetten van 9 April. Die wetten nu onderwerpen de priesters aan de wereldlijke regtbanken, en daar in Piemont de regtspleging met gezworenen ingevoerd is, had men den aartsbisschop eigenlijk voor de assises moeten te regt doen staan. Daargelaten het algemeen schandaal, dat dit proces veroorzaakt zou hebben, zou de regering toch ook zeer veel op het spel gezet hebben door aan de onzekere uitspraak der gezworenen de goed- of afkeuring over te laten van alle tegen den aartsbisschop genomen maatregelen, vooral daar uit alles schijnt te blijken *dat de beschuldiging van hoogverraad moeijelijk tegen hem was vol te houden*. En ingeval van eene veroordeeling door de jury zou men zich in geen geringe verlegenheid hebben gevonden. Gratie zou Mgr. Franzoni nooit gevraagd hebben; men zou dus het vonnis, en waarschijnlijk een zeer gestreng vonnis, ten uitvoer hebben moeten leggen, want, had men dit niet gedaan, dan zouden de liberalen van aanhangers der regering hare tegenstanders geworden zijn. Men zocht derhalve eenen uitweg. Sedert onheugelijke tijden werd, ingeval geestelijken zich aan misbruik van hun gezag en daardoor aan overtreding der landswetten schuldig maakten, eene wijze van procederen tegen hen gevolgd, waarvoor men de technieke uitdrukking *appellazione in via d'abuso* bezigde, en welke sterkte, om aan het regt zijnen loop te laten, zonder het aanzien der geestelijkheid door een openbaar schandaal te benadeelen. Nadat echter bij de constitutie en de nieuwe wetten de voorregten der geestelijkheid afgeschaft en deze met de overige burgers van den Staat gelijkgesteld was, ontstond de vraag, of niet die oude manier van procederen geheel vervallen was. Vroeger hadden omtrent zulke quaestien de hoogste regtbanken de senaten, beslist, die later door de hoven van appel vervangen zijn. Dezen verklaarden, dat de bevoegdheid om *in via d'abuso* regt te spreken op hen was overgegaan. De Staatsraad, door de regering geraadpleegd, besliste in denzelfden geest. Dien ten gevolge werd de zaak van Franzoni voor het hof van appel te Turijn aangebragt, en dit hof had thans uit te maken, of dezelve crimineel vervolgd, dan wel *in via d'abuso* behandeld zou worden. Het verklaarde zich voor het laatste, misschien om de openbare ergernis te vermijden, misschien ook wel uit overtuiging dat er geene genoegzame bewijzen voor eene volgens de wet misdadige handeling van den aartsbisschop voorhanden waren."

(Men ziet wel uit dit artikel van den Joodschen redacteur der *Augsburger*, dat hij opzettelijk het bestaande konkordaat ignoreert, waaruit het schreeuwende onregt van al de boven vermelde handelingen ten duidelijkste blijkt.)

In een brief aan de *Univers*, geschreven door iemand die de eer heeft gehad Mgr. Franzoni op Fransch grondgebied te ontmoeten en vele bijzonderheden uit diens eigen mond te vernemen, had de voorlezing van het vonnis, dat den bisschop te Fenestrella was beteekend, niet minder dan 1½ uur geduurd. Een der voornaamste motieven, waarop het hof van appel het bandekreet doet rusten, is, dat een bisschop, ofschoon in Sardinie geboren, een onderdaan van den Paus is en alzoo al te vermetel zou zijn zoo hij vermeende de voorregten te mogen genieten van een Sardinisch burger. Eene fraaije logika!

BELGIE.

BRUSSEL, 9 October. De koningin blijft zeer zwak. Gisteren meende men voortdurend eenige beterschap te bespeuren; de koorts was ook minder; doch de toestand van H. M. is steeds buitengewoon zorgelijk.

De hertogin van Orleans en de hertog van Nemours zijn nog niet gekomen. Ofschoon het *Hotel Fontaine*, waar de koninklijke familie van Orleans is afgestapt, zeer digt bij het paleis gelegen is, heeft de koningin-moeder evenwel nog digter bij hare geliefde dochter willen zijn, en gevolgelijk in een zeer eenvoudig kabinetje naast de ziekenkamer haar intrek genomen.

Intusschen is het een verheven schouwspel te zien hoe de geestelijkheid de katholijke bevolking door het geheele land voorgaat in het verordenen van openbare gebeden voor het herstel van H. M. Geen enkele plaats, geene enkele parochie zondert zich uit. Het is eene ge-

heele natie, die eerbiedig neergeknield den Hemel smeekt, het leven der geliefde vorstin te sparen.

De heer Dupin, president der wetgevende vergadering van Frankrijk, is te Ostende aangekomen. Hij is, gelijk men zegt, de oudste raadsman der familie Orleans en een der executeuren testamentair van wijlen Lodewijk Philips.

— De zoologische tuin te Antwerpen is verrijkt met een fraaijen witten beer.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 10 October.

BEVALLEN (8 Oct.): J. P. R. Tack, geb. de Burlett, Z. — (9 Oct.): F. Groote Woortman, geb. Birbuys, Z. - S. T. de Mattes, geb. Salvador, Z.

OVERLEDEN (6 Oct.). J. E. Straub, 5 m. - E. Meyse, wed. L. Dijkers, 70 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		9 OCT. 4½ u. gebl.	10 OCT.	4½ u.	gebl.
Nederl. Werkel. Sch à	2½ pCt.	56½	56½	56 9/16	
Dito Dito	3	67 7/16	67½	67 9/16	
Dito Dito	4	88⅜	88½	88¾	88 11/16
Dito Obligatien O. I.	4	87¼	87⅜	87½	
Amortis. Synd.	3½	88¼	88½		
Handel-Maatschappij	4½	169¼	169		
Aand. Rijn-Spoorweg		90¼	90¼		
Aand. Holl. S. M.		65			
Obligatien					
Belgie, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv		46½	46¾		
Frankrijk, Obligatien	3	52 11/16	52½	52 11/16	
Spanje bij Ardoin £ 85	5	11 7/16	11⅜	11 7/16	
Dito Dito » 510		11⅝	11 9/16	11⅝	
Dito Onbepl. Stukken		11⅜			
Dito	3	38½	38½	38¾	
Dito Binnenl. 2400 P.		33 11/16	33 13/16	33 5/16	
Coup. Ardoins		8¾	8⅝	8 11/16	
Passive					
Fransche Uitgest					
Portugal te Londen 5 pCt. nu 4		35 9/16	35 7/16	35½	
Dito Dito		34⅝	34½	34⅝	34 9/16
Rusl. bij Hope 1798 en 1816	5	104¼	104⅜	104¼	
Dito dito 1828 en 1829		104½	104½	104⅝	
Cert. bij do. 1831 en 1833		95⅝	95¾		
Dito	4½	95½	95⅜		
Dito bij Hope	4	87⅞	87¾		
Dito bij Stieglitz en Co.		87⅛	87½		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6		65⅝		
Cert. van dito			66		
Polen, Aand. à fl. 500					
dito met Lot. » 500					
Amerika, Bank-Actiën					
Pruissen, Aand. met Lot. R. 50	f				
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	74⅞	75¼	76¼	
Dito Nieuwe	2½	39 15/16	40	40⅝	40½
Dito Nieuwe	5	80⅛	80⅜	80⅜	
Weener Bank bij Goll en Co.					
Dito	4		65		
Aand. met Loting fl. 500	f				
Nieuwe dito » 250					
Napels, Cert. Lam. en Bouwer	5 pCt.	91			
Brazilië te Londen 1824	5	90½	90⅜	90¾	
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
Peru					
Mexico	5	29¾	29 11/16	29⅞	
Venezuela 6 pCt. nu	4		33¾		
New Grenada 6 pCt. nu	1½	18 7/16	18¼	18⅜	
Ecuador		3⅝			
Coup. Ecuador	f				
Grieken					

In Binnenl. fondsen was de stemming wederom williger bij tamelijk veel handel. 3 pCt. Fransche iets flaauwer. Van Spaansche waren 3 pCt. Binnenl. ruim ¼ pCt hooger. Ardoins en Coupons prijshoudend. Van de overige vreemde fondsen zijn Metallieken in prijs verbeterd, de andere fondsen nagenoeg onveranderd.

3 pCt. Fransche sloten laat beurs weder williger.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pc., Prolongatie 2½ pc., Disconto 2 pc.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56 3/16; Zigt Parijs 56½; 2/m. Londen 11,87½; Zigt Londen 11,92½; 2/m. Hamburg 35 1/16; Zigt Hamburg 35 5/16; 3/m. Lissabon 42⅜; 3/m. Porto 42; 2/m. Petersburg 1,86½.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 9 Oct. Belg. leen. 2½ pc. 49⅝; 5 pc. 97½; 1840, 5 pc. 98¼; Spanje Ard. 5 pc. 11¼; Binnenl. 3 pc. 33 11/16; Coupons —; Holl. Leening —.

PARIJS, 8 Oct. Fr. 3 pc. 56,85; 4 pc. 72,50; 5 pc. 92,—; Schatk. —,—; Bank-Act. 2275,—; Belg. 1840, 5 pc. 100¾; 1842, 5 pc. 100¾; 4½ pc. 91½; 2½ pc. —; Spanje, Buit. 3 pc. 38¾; Binn. 3 pc. 34; Piem. Leen. 1834, —,—; 1849, 85,10; Rom. Leen. 78¾.

MADRID, 3 Oct. Spanje 3 pc. 34¾; id. 5 pc. 13⅞; id. Uitgest. Sch. 3⅞; id. Coupons 7 13/16.

LONDEN, 8 Oct. Cons. kont. — a —; op tijd 96⅝ a 96¾; Braz. 90 a 91; 1829/39 89 a 90, 1848 — a —; Buenos Ayres 58 a 59; Den. 3 pc. 76 a 77; N. L. 5 pc. 100 a 101; Nieuwe scrip — a —; Ecuad. 3½ a 3¾; Gren. 18½ a 18¾; Uitgest. 4 a 4¼; Mexico 31¼ a 31½, Peru 4 pc. 79¾ a 80; Uitg. 33¾ a 34; Grieken — a —; Port. 5 pc. 86 a 88; 4 pc. 33 a 33½; 3 pc. 34 a 34½; Rusl. 1822, 5 pc. 110 a 111; (N.) 4½ pc. 97⅝ a 97¾; Spanje 5 pc. 18½ a 18¾; id. 3 pc. 38⅝ a 38⅞; id. Passive 3¾ a 4; Holl. 5½ pc. 57½ a 57¾; id. 4 pc. 88½ a 89; Ven. 32 a 33; Uitg. 11½ a 12; Belgie 4½ pc. — a —.

WEENEN, 7 Oct. Met. 2½ pc. —; 4 pc. —; 4½ pc. 82¾; 5 pc. 94½; Bank-Actien 1156; Lot. fl. 500, —; id. fl. 300, —.

BERLIJN, 8 Oct. Schuldbr. 3½ pc. 85⅝; Loten 111; Rusl. Stiegl. 4 pc. —; Pools. 4 pc. 79¼; Loten fl. 200 95¾; id. fl. 300 135½; id. fl. 500 80¾.

HAMBURG, 7 Oct. Rusl. Eng. Leen. 106; Stiegl. 4 pc. 88½; Spanje, Ard. 5 pc. 10¾; Binnenl. 3 pc. 32½.

FRANKFORT, 8 Oct. Met. 5 pc. 78¾; 4 pc. 61; 2½ pc. 41½; Bank-Actien 1148; Darmst. Loten fl. 50 76¾; id. fl. 25 28; Badensche Loten fl. 50 52¾; id. fl. 35 30⅜; Nassausche 25⅞; Holl. 2½ pc. 56¾, Werk. Sch. 4 pc. 88; Sijndic. 3½ pc. 88.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 9 Oct. Heden zijn verkocht: 96 vn. Maryland Tabak, per Leila, en 20 en 15 v. Virginie Dito, per Charles Thompson.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 9 Oct. Rogge: 144/2 ℔ Libau *f* 153 op 6/w. — Garst: 130/2 ℔ Libau *f* 130 kont., *f* 131 op 6/w. — Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 11,25; Jenever *f* 14,25; Amst. Proef *f* 16,00, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 9 Oct. Koffij. Er zijn verkocht 300 b. Brazil.

LONDEN, 8 Oct. Ruwe Suiker. De markt opende ferm voor W. I. soorten, en schoon er goede voorraad was, vond men geen koopers dan tot volle prijzen. Naar Bengaal was de vraag levendig en de prijs 6 d. a 1 s. hooger dan de laatste publicke veilingen. Er zijn verkocht 2612 zakken tot 41 s. a 42 s. voor blank Benares; 32 s. 6 d. a 40 s. voor week blond; 32 s. voor bruin en 40 s. a 42 s. voor blond Mauritiusoort. Voor vreemde soorten zag de markt er ferm uit en de omzet bedroeg 300 vaten, 100 kisten Portorico tot 37 s. 6 d. a 43 s. voor blond.

Koffij. De markt is kalm, maar de houders willen niet afgeven onder volle prijzen. Native Ceylan 54 a 55 s.

RIGA, 30 Sept. Granen. Alhier zijn aangevoerd 25000 tonnen Zaai-Lijnzaad en 10,000 tonnen Slag-Lijnzaad. Het Zaaizaad werd eerst betaald met 6 R. later bedong men 6⅛ a 6¼ R. en de vraag blijft zeer levendig. Voor beste kwaliteit is 6¾ a 7 R. betaald. Versch Slagzaad 113 114 ℔ 4⅞ a 5⅜ R.; mindere kwaliteit 4 a 5 R.

Hennep. De houders hebben hunne eischen wat verminderd, nogthans is er nog niet beneden 16½ R. Bo. te bekomen.

RIO-JANEIRO, 24 Aug. Koffij. In het Postscriptum van onze laatste berigten spraken wij van sterke verkoopen en eenigzins rijzende prijzen, maar van 10 tot 20 is slechts 10,000 balen gedaan. Van 21 op 23 15,000 b. tot prijzen volgens noteering van 10; de voorraad wordt grooter, en zonder de levendige vraag voor de Vereenigde Staten, zou de daling belangrijker zijn geweest. Zij is nu 300 rs. De uitvoer bedraagt 6620 b. voor het Kanaal, 2396 v. Constantinopel, 3974 v. Hamburg, 6228 v. Havre, 217 v. Lissabon, 967 v. Marseille, 7965 v. New-York, 200 v. La Plata; alzoo van 9—22 dezer 28,567 b. Sedert den 1 Aug. bedraagt de uitvoer 74,120 b. De voorraad op den 22 bedraagt 40,000 bal.

Wij noteeren:

Gewasschen	4000 a 4300	rs.
Superieur	3650 „ 3700	„
First good	3500 „ 3550	„
First ordinary	3300 „ 3350	„
Second good	3100 „ 3200	„
Second ordinary	2900 „ 3000	„
Uitschot	1500	„

Ruwe Suiker. Aangevoerd 230 kn. Campos; verkocht 70 kn. bruin tot 1600 rs.; 100 kn. Maccio tot 2500 rs.; Inferieur 2300 rs. en 200 vt. Fernambuc tot 2700 rs.

Er zijn uitgevoerd 300 kn. v. het Kanaal, 220 v. Kopenhagen; 441 v. Lissabon, 120 v. Marseille, 195 v. la Plata.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 9 Oct. J. H. Store, Ilos, Akyab - R. van der Mey, Suriname, Suriname. - G. Broek, Aniemo, id. - O. G. Bakker, de Stad Goor, Dundee.

HELVOET, 9 Oct. T. Goodburn, Giraffe, (s.) Londen. - J. H. Doughty, Dart, Liverpool. - G. Thompson, Border Queen, (s.) Leith. — Gisteren nog: L. Jongebloed, Vrouw Maria, Glasgow.

UITGEZEILD:

TEXEL, 9 Oct. W. de Jong, de Jonge Sippe, Londen. - F. Goiyer, Magnet, (s.) id. - J. Hayes, Lord John Russell, (s.) id.

HELVOET, 9 Oct. W. Smith, Batavier, (s.) Londen. - W. Wintle, Earl of Auckland, (s.) id. - W. Holdsworth, Camerton, (s.) Hull - G. Nichols, Sea Gull, (s.) id.

GEPRAAIDE-SCHEPEN.

Den 14en Aug. op 1° 23′ Z. Br., 20° 5′ W. L.: Jan Daniel, Kapt. Zeeman, van Rotterdam n. Batavia.

Den 24en Aug. op 0° 9′ Z. Br., 25° 26′ W. L.: Goede Verwachting, Kapt. Zeylstra, van Amsterdam n. Batavia.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

SURINAME, Meijer, Antonie en Eugenie: 240 v. Suiker, 8 b. Katoen, Bunge en Comp.; 48 v. Suiker, Broen en Comp.; 40 v. dito, 13 b. Katoen, J. D. Altman; 38 v. Suiker, van Halmael en Comp.; 20 v. Suiker, Th. van Schaak; 19 v. dito, J. A. Kleeblad qq.; 21 b. Katoen, Charbon en Zoon; 10 punch Rum, P. Poel en Zoon; 12 punch dito, E. J. F. van der Schrieck; 24 b. Katoen, van Heukelom en Vollenhoven, 18 v. Suiker, 19 b. Katoen, 1 partij Kwassiehout, Order.

ROTTERDAM.

BALTIMORE; Stafford, Leila: 300 v. Tabak, 100 v. Steelen, A. Bonniger; 18 v. Tabak, 172 z. Schors, Gebr. Nottebohm; 164 v. Tabak, Kreglinger en Comp.; 133 v. Tabak, Bus en de Critter; 61 v. Tabak, Minderop en Zoon; 50 v. Tabak, Coomans, Born, en Philippi; 44 v. Tabak, Hudig en Blokhuijzen; 30 v. Tabak, 1 v. Meel, N. Konings Dnz.; 30 v. Tabak, E. C. Ruys; 7 v. Tabak, Mees en Moens; 15 v. Tabaksteelen, 1 partij Duigen, Order.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 10 October in lading naar:

Keulen	N. Kocken, de Goede Negotie.
„	G. Kohne, Coln No. 19.
Manheim	J. Polsen, Johanna.
Dusseldorp, Neus en *Urdingen*	H. S. Wilson, Amstel.
Duisburg	J. Otten, Johanna.
Straatsburg	J. Grim, Frankfort No. 1.
Ludwighaven	A. Böhm, Ludwighaven No. 3
Weesel	F. Beijer, Wilhelmina.
Mainz	B. Kirschreiber, Maintz No. 5.
Frankfort en *Coblentz*	H. C. Brilmeijer, Frankfort No. 10.
Venlo en *Roermond*	L. van Schijndel (Beurt L. de Rijk en Co.) de Najade van Steil.
Tiel	C. van Uden, de Vr. Magdalena.
's Hertogenbosch en *Maastricht*	A. Maas Pz., de Vrouw Maria. Sluit 12 October.
Maastricht	B. Brink, Maria Geerdina.

AMSTERDAM, 9 October vertrokken naar:

Duisburg	C. Scholten, Hoffnung.
Dusseldorp, Neus en *Urdingen*	J. Hespe, Niederrein No. 6.
Keulen	D. Scholwertz, Colln No. 27.

KEULEN, 9 October in lading naar.

Amsterdam	Kapt. Kamps Köln No. 17.
Rotterdam	„ v. Alen „ „ 5.

Rijnhoogte: Arnhem 9 Oct. 1 el 45 duim; Keulen 9 „ 7 vt. 9½ „

BOEKAANKONDIGING.

De heer H. J. C. van Nouhuys is een onzer jongere letterkundigen, die door hunne werken blijken geven, de literaire en zoo ook de maatschappelijke beweging onzes tijds te begrijpen. Zijne keurige vertaling der *Meditationes circa passionem Domini nostri, J. C.*, van onzen Koninklijken Graaf Willem II, verrijkt met eene belangrijke levensschets van dien uitmuntenden Vorst, — dezer dagen bij C. L. van Langenhuysen alhier, in 't licht gegeven, — bewijst op nieuw, dat hij meê wil werken, om de geestesrigting onzer dagen tot het goede einde te leiden, waarin zij eenmaal hare oplossing vinden moge; eene oplossing, waarvan het vooruitzigt het gemoed des Christens met vreugde vervullen kan — indien wij allen, Katholijke beoefenaren van kunsten en wetenschappen, zoo vele wij zijn, het onze toebrengen aan de taak in des Heeren wijngaard.

Schitterend van rijpe vruchten, geurend in het opgaand zonlicht der kennis, wordt ons de hof der middeleeuwsche kunst en poëzij allengskens geheel ontsloten. Dat tijdperk, die wereld van licht en leven, is voor onze blikken gedurende drie eeuwen verborgen geweest, door een hoogen, graauwen muur, dien protestantsche en klassiek-heidensche handen hebben opgeworpen. In onze dagen is het verlangen levendig geworden naar het geen met zoo veel zorg achter dien muur verborgen was — en ziet! geen verkoolde stad met mummies bevolkt, alleen belangrijk voor den oudheidvorscher, vertoont zich aan onze oogen — maar eene stad vol van voorwerpen die tot ons gemoed spreken, maar eene stad, bewoond door vrienden, door broeders, door zielsverwanten, welker half uitgewischte beeldtenissen alleen hunne herinnering tot heden bij ons hadden levendig gehouden. Zij steken de handen naar ons toe, en wij — wij reiken heen over de klove der drie-honderdjarige scheiding, zweven hun te gemoet, en zetten ons aan hunne knieën, om van hen te leeren, hoe Geloof en Liefde hen tot kunstenaars, tot bouwers van de Gothische Kathedralen, tot schrijvers van de Heiligen-legende en het Ridder-epos, tot zangers van den katholijken Hymnus gemaakt hebben.

Bewijze een groot debiet van des heeren Nouhuys boekske, dat ook het christelijk publiek meer en meer vatbaar wordt voor indrukken van den warmen Godsdienst- en kunstzin onzer vaderen.

ADVERTENTIEN.

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.